

OBLETNICA - Pred 62 leti so ratificirali ustanovno listino OZN

Organizacija Združenih narodov za pravičnejši svet v letu 2015

V Trstu vrsta pobud - Osrednje praznovanje v dvorani Tripcovich - Cilj OZN ekonomski in družbeni razvoj

Boj proti revščini in lakoti, zagotovitev osnovne izobrazbe za vse, spodbujanje enakih možnosti in globalno partnerstvo za razvoj so med »Cilji tisočletja«, ki si jih je v dokumentu zadala Organizacija združenih narodov in ki jih namerava izpeljati do leta 2015. Te in še druge cilje, kot so korenito zmanjšanje umrljivosti pri otrocih (za vsaj dve tretjini), boj proti virusu Hiv in drugim boleznim, pa sploh vlogo Združenih narodov so na Tržaškem poglobili v okviru raznih pobud, ki jih je na Svetovni dan Združenih narodov priredil Mednarodni center za teoretsko fiziko Abdus Salam pri Miramaru (ICTP) v sodelovanju s tržaško univerzo. Včeraj je minilo 62 let, odkar so 24. oktobra leta 1945 ratificirali ustanovno listino OZN.

Ustanovitev Združenih narodov (-NZ) so praznovali z vrsto prireditvev, ki so se začele popoldne s posvetom na ekonomski fakulteti in nadaljevale z delavnico na liceju Oberdan ter s srečanjem v dvorani občinskega sveta. Vrhunec so pobjude doživele pozno popoldne s svečano prireditvijo v dvorani Tripcovich, ki so se je udeležili zastopniki mednarodnih znanstvenih ustanov, predstavniki lokalnih uprav, znanstveniki in dijaki ter dijakinje višjih srednjih šol, povezovalci pa je bil Andro Merku. Častni gost srečanja je bil Filippo Giorgi, poddirektor glavne skupine medvladnega odbora za klimatske spremembe Ipcc, ki je dobil letošnjo Nobelovo nagrado za mir. Na prireditvi, ki se je zaključila s koncertom, so tudi podelili nagrado »Galileo Galilei« petim dijakom in dijakinjam, ki so se v šolskem letu 2006/2007 najbolje odrezali na področju fizike. Nagrade je podelil ICTP, med dobitnicami pa je bila odličnjakinja klasične smeri Liceja Franceta Prešerna Lara Devetak, ki jo je izbrala posebna komisija in je bila med dobitniki nagrade tudi edina ženska.

Praznovanje Svetovnega dne ZN je, kot rečeno, priredil ICTP v imenu vseh ustanov, ki so na Tržaškem vezane na OZN. Poleg univerze so sodelovali še Občina Trst, konservatorij Tartini, licej Oberdan, Zavod Združenega sveta iz Devina in tržaško študentsko gibanje »No Excuse«, ki se zavzema za udeležanje Ciljev tisočletja. Pomembnost prizadevanj za izboljšanje splošnih življenjskih pogo-

jev do leta 2015 je že zgodaj popoldne naglasil dekan ekonomske fakultete Giovanni Panjek, ki je na tržaški univerzi uvedel posvet o vlogi ZN iz gospodarskega vidika, za katerega žal ni vladalo pretirano zanimanje. Na zasedanju sta vsekakor glavni poročili podala profesor politične ekonomije na tržaški univerzi Maurizio Zenezini, ki je govoril o prizadevanjih ZN za gospodarski in socialni razvoj, in prof. politične ekonomije na videmski univerzi Patrizia Tiberi, ki se je osredotočila na temo Globalne tendence v mednarodni ekonomiji. Na dan je prišlo, da je delovanje ZN danes oteženo, in to iz več razlogov. Če razpolaga OZN z mnogimi programi in s številnimi agencijami, ne razpolaga z dovoljnim denarjem. Toda težave so v tem, da so razne države nosilke različnih interesov (začeti s ZDA), ki jih je zelo težko usklajevati. Kar pa je najhujše za organizacijo, ki ima kot smoter združevanje, je vedno bolj razširjena težnja po dvostranskih sporazumih med državami. V glavni dvorani liceja Oberdan je medtem potekala delavnica o pomenu in vlogi ZN, pri kateri so poleg dijakov in dijakinj liceja sodelovali dijaki iz Zavoda Združenega sveta. Občinski svet je kasneje razpravljal o ciljih tisočletja ZN ob udeležbi delegacije gibanja »No Excuse« in predstavnikov znanstvenih ustanov, med katerimi je bil ravnatelj centra ICTP Katepalli Sreenivasan.

Osrednja prireditvev v dvorani Tripcovich je bila še zlasti posvečena praznovanju obletnice ratifikacije ustanovitvene listine OZN. Kot je namreč med svojim posegom povedal sam Sreenivasan, so Združeni narodi edina organizacija, ki se zavzema za kooperacijo na svetovni ravni, in to ne le glede spoštovanja zakonov in mednarodne varnosti, temveč tudi glede gospodarskega in družbenega razvoja ter človekovih pravic. Sreenivasan je zato potrdil lastno podporo tem idealom, za katere se prek pomoči mednarodnim znanstvenim ustanovam na Tržaškem nedvomno zavzemata tudi Dežela FJK in občinska uprava. Med te ustanove sodi tudi center ICTP, je poudaril Sreenivasan, in je njegov cilj uporaba znanstvenega razvoja v prid gospodarskemu razvoju v svetu, še zlasti pa na revnejših območjih.

Aljoša Gašperlin

Na fotografiji zgoraj Andro Merku z dijaki, prejemniki nagrad. Tretja z leve je dijakinja odličnjakinja liceja France Prešeren Lara Devetak. Na posnetku desno med včerajšnjim predavanjem na tržaški univerzi

KROMA

